

Latviešu valodā izdotie Karlosa Ruisa Safona romāni:

- **Vēja ēna**, 2009, 2012, 2019
- **Enģeļa spēle**, 2012, 2020

Karlosa Ruisa Safona stāstnieka talants ir sasniedzis vēl lielākus augstumus.

El Mundo

Nav apstrīdams, ka Ruiss Safons ir pratis izveidot saikni ar miljoniem lasītāju un šobrīd ir viens no svarīgākajiem autoriem tiem, kuri vēlas izprast spāniski sarakstīto literatūru un tās starptautisko projekciju.

Fransesks Miro, *El Diario*

Šai stāstā ir sirds siltums, spīdzināšanas draudi, laipnība, nežēlība, upurēšanās un patiesa godbijība pret visu, kas cilvēkus padara tādus, kādi viņi ir.

New York Journal of Books

Varētu būt, ka stilistiski “Debesu gūsteknis” ir asprātīgākais un tumšākais no Karlosa Ruisa Safona sarakstītajiem romāniem, jo autoram tas lieliski padodas. Izbaudiet to!

Milwaukee Journal Sentinel

Lai gan “Debesu gūsteknī” ir sajūtama Dimā, Dikensam, Po un Garsijai Markesam raksturīgā atmosfēra, Karloss Ruiss Safons saglabā oriģinalitāti un ir pelnījis ieņemt paliekošu vietu starp literatūras dižagriem.

Book Reporter

EL PRISIONERO DEL CIELO

CARLOS RUIZ ZAFÓN

DEBESU GŪSTĒKNIS

KARLOSS RUISS SAFONS

No spāņu valodas tulkojusi

Dace Meiere

821.134.2(7/8)-31
Ru 374

Carlos Ruiz Zafón
EL PRISIONERO DEL CIELO

© Carlos Ruiz Zafón, 2011; DragonStudios LLC, 2017
© Cover design: Planeta Arte & Diseño, sobre idea original de Compañía Ilustraciones de la cubierta: © Francesc Català-Roca, Via Laietana. Barcelona, c. 1949. Fons Fotogràfic Francesc Català-Roca. Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya y © H. ARMSTRONG ROBERTS / ClassicStock / Corbis © Getty Images

Karloss Ruiss Safons
DEBESU GŪSTEKNIS

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA
Projektu vadītāja *Una Orinska*
Tulkotājas redakcijā
Korektores *Diāna Graudiņa* un *Elīna Vēja*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*
Vāka dizainu adaptēja *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. T-652.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Dace Meiere, 2020
© Mākslinieciskais noformējums, literārā apdare, izdevums latviešu valodā
Apgāds Zvaigzne ABC, 2020
ISBN 978-9934-0-9044-8

Vienmēr esmu zinājis, ka reiz atgriezīšos šajās ielās, lai izstāstītu par vīru, kurš zaudēja savu dvēseli un savu vārdu starp ēnām, nemierīgā pelnu un klusuma laika sapnī iegrimušā Barselonā. Šīs ir lappuses, kas ar uguni rakstītas nolādēto pilsētas dzīlēs, vārdi, kas iegravēti atmiņā tam, kurš atgriezās no mirušajiem ar sirdī iekaltu solījumu un samaksājis lāsta cenu. Priekškars paceļas, skatītāji pieklust, un, iekams ēna, kas biezē pār viņu likteni, nolaižas no šņorbēniņiem, ar komēdiju lūpās uz skatuves iznāk pulks baltu rēgu, tikpat svētlaimīgi nevainīgi kā tas, kurš, ticēdams, ka trešais cēliens ir pēdējais, mums izstāstīs Ziemassvētku pasaku, nezinādams, ka pēc tam, kad beidzamā lappuse būs aizšķirta, viņa elpas tinte to lēnām, bet nepielūdzami aizraus līdz tumsas sirdij.

HULIANS KARAKSS, *Debesu gūsteknis*
(Editions de la Lumière, Parīze, 1992)

Pirmā daļa

ZIEMASSVĒTKU PASAKA

1

Barselona, 1957. gada decembris

Togad pirms Ziemassvētkiem visi rīti uzausa apsarmojuši un svina pelēki. Mijkrēslis krāsoja pilsētu zilganu, un ļaudis gāja garām, satuntulējušies līdz ausīm, ar elpu ledainajā gaisā zīmējot garaiņu vērpētes. Maz bija tādu, kas tais dienās piestāja aplūkot *Sempere un dēli* skatlogu, un vēl mazāk tādu, kas sadūšojās nākt iekšā un vaicāt pēc tās noklīdušās grāmatas, kura viņus te gaidījusi visu mūžu un kuras pārdošana – poēziju pie malas – varētu palīdzēt saglabāt grāmatnīcas grīlīgās finanses.

– Manuprāt, šodien būs īstā diena. Šodien mūsu liktenis mainīsies! – pasludināju, pirmās rīta kafijas spārnots, jo kafija, kā zināms, ir tīrs optimisms šķidrā veidā.

Mans tēvs, kurš jau kopš astoņiem bija cīkstējies ar rēķinu grāmatu, veicdams trikus ar zīmuli un dzēšgumiju, pacēla skatienu no letes un mirkli vēroja klientus, kas cits pēc cita nozuda ielas galā, mūsu veikalā tā arī neiegriezušies.

– No tavas mutes Dieva ausī, Daniel. Ja turpināsies šādā garā un uz Ziemassvētkiem neko nenopelnīsim, janvārī nevarēsīm samaksāt pat elektrības rēķinu. Kaut kas mums ir jādara.

– Vakar Ferminam radās doma, – ieminējos. – Viņaprāt, tas ir satriecoši labs plāns, kā izglābt grāmatnīcu no nenovēršama bankrota.

– Pasargdies.

Citēju burtiski:

– Varbūt, ja es, vienās apakšbiksēs tērpts, grozītos pa skatlogu, kāda pēc literatūras un spēcīgām emocijām izsalkusi sieviete iegrieztos atstāt savu naudu pie mums, jo, kā apgalvo eksperti, literatūras nākotne esot sieviešu rokās, un, Dievs mans liecinieks, vēl nav piedzimuši tā, kura spētu pretoties šīs kalnieša miesas pirmatnīgajam valdzinājumam.

Dzirdēju, kā man aiz muguras pret grīdu nograb tēva zīmulis, un atskatījos.

– Fermīns *dixit*, – es piebildu.

Biju domājis, ka tēvs par tādu Fermina priekšlikumu vismaz pasmaidīs, bet, manīdams, ka klusuma pauze ieilgst, palūrēju uz viņu. Sempere vecākais nebūt neizskatījās šo blēņu uzjautrināts, viņa izteiksme drīzāk bija kļuvusi domīga, it kā viņš taisītos uztvert tās nopietni.

– Kas zina, varbūt Fermīns šoreiz trāpījis naglai uz galvas, – tēvs nomurmināja.

Neticīgi viņu nopētīju. Vai tiešām komerciālās neveiksmes, kas mūs piemeklējušas pēdējās nedēļās, būtu nodarījušas postu mana dzemdinatāja veselajam saprātam?

– Tikai nesaki, ka tu viņam atļausi pastaigāties pa grāmatnīcu sportenēs.

– Nē, nē... Par to skatlogu... Kad tu tā pateici, man prātā iešāvās doma... Varbūt mēs vēl pagūsim izglābt Ziemassvētkus.

Viņš nozuda veikala dibentelpās un pēc brīža iznāca savā oficiālajā ziemas uniformā – ar to pašu mēteli, šalli un platmali,

ZIEMASSVĒTKU PASAKA

ko nēsāja jau kopš manas bērnības. Bea mēdza izteikt aizdomas, ka mans tēvs nav pircis drēbes kopš 1942. gada, un visas zīmes liecināja, ka manai sievai ir taisnība. Vilkdams cimdus, tēvs viegli smaidīja, un viņa acīs bija samanāms tas gandrīz bērnišķīgais mirdzums, ko tur spēja iešķilt tikai varenas ieceres.

– Es tevi uz brīdi pametīšu, – viņš paziņoja. – Iešu nokārtot vienu lietu.

– Vai drīkstu jautāt, uz kurienu tu ej?

Tēvs man piemiedza ar aci.

– Tas ir pārsteigums. Vēlāk redzēsi.

Pavadīju viņu līdz durvīm un noskatījos, kā viņš stingriem soļiem dodas uz Purtaldelanžela avēnijas¹ pusi, vēl viens stāvs pelēkajā gājēju paisumā, iroties cauri kārtējai ilgajai ēnu un pelnu ziemei.

---

¹ Barselonas rajonu un ielu nosaukumi, kā arī Katalonijas vietvārdi atveidoti pēc to apzīmējumiem katalāņu valodā. (*Tulk. piez.*)

2

Izmantojot vienatnes mirkli, nolēmu ieslēgt radio un paklausīties mazliet mūzikas, tikmēr pēc sava prāta pārkārtodams plauktos grāmatas. Mans tēvs bija pārliecināts, ka grāmatnīcā klientu klātbūtnē skanošs radio liecina par sliktu gaumi, savukārt, ja to ieslēdzu, kad veikalā bija Fermins, viņš tūliņ jebkurai melodijai sāka dungot līdz pat savus vārdus vai arī – vēl ļaunāk – dejot, kā pats to dēvēja, “jutekliskajos Karību ritmos”, un pietika ar pāris minūtēm, lai mani pārņemtu aizkaitinājums. Rēķinoties ar šīm praktiskajām grūtībām, biju nonācis pie secinājuma, ka radioviļņu sagādātajām baudām varu atvēlēt tikai tos retos brīžus, kad grāmatnīcā esmu vienīgi es un dažī desmiti tūkstoši grāmatu.

Torīt *Radio Barcelona* pārraidīja pirātisku ierakstu, kuru bija veicis kāds mūzikas kolekcionārs Ziemassvētku laikā pirms trim gadiem, kad brīnišķīgu koncertu Diagonala avēnijas viesnīcā *Windsor Palace* sniedza Lūiss Ārmstrongs ar savu grupu. Reklāmas pauzēs diktors dēvēja šo mūziku par “jazu” un brīdināja, ka šādas pārdrošas sinkopes varētu būt nepiemērotas mūsu valsts klausītāju ausīm, kuras pieradušas pie tautiskām tonadiljām,